

UNIVERZITET U SARAJEVU
POLJOPRIVREDNO-PREHRAMBENI FAKULTET

REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „KAKANJ“

SARAJEVO, 2022. GODINE

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „KAKANJ“**

*Veliku zahvalnost,
za pružanje pomoći u organizaciji
i realizaciji terenskih istraživanja,
dugujemo rukovodstvu,
ribočuvarima i brojnim članovima
Sportsko ribolovnog društva „Bistro“ iz Kaknja*

Broj:

Datum:

**REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE ZA RIBOLOVNO
PODRUČJE ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA
- RIBOLOVNA ZONA „KAKANJ“**

Rukovodilac projekta:

Prof.dr Samir Muhamedagić

Dekan:

Prof.dr Muhamed Brka

SADRŽAJ

1. UVOD	1
1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove	1
1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove	1
1.3. Primjena Revizije ribarske osnove	1
1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Kakanj“	1
2. HIDROLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „KAKANJ“	6
2.1. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u Zeničko-dobojskom kantonu	6
2.2. Hidrološke karakteristike ribolovnih voda u ribolovnoj zoni „Kakanj“	10
2.3. Fizičko-hemijske karakteristike voda u ribolovnoj zoni „Kakanj“	15
2.3.1. Uvod.....	15
2.3.2. Materijal i metode rada	17
2.3.3. Rezultati i diskusija	18
3. BIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „KAKANJ“	20
3.1. Uvod	20
3.2. Materijal i metode rada	20
3.2.1. Fitoplankton i fitobentos	20
3.2.2. Zooplankton i zoobentos	24
3.3. Rezultati i diskusija	28
3.3.1. Rijeka Bosna	28
3.3.2. Rijeka Trstionica	30
3.3.3. Rijeka Ribnica	32
3.3.4. Jezero Bistrik	34
4. IHTIOLOŠKE KARAKTERISTIKE VODA U RIBOLOVNOJ ZONI „KAKANJ“	36
4.1. Materijal i metode rada	36
4.2. Rezultati i diskusija	38
4.2.1. Rijeka Bosna	38
4.2.2. Rijeka Trstionica	42
4.2.3. Rijeka Ribnica	44
4.2.4. Jezero Bistrik	46
4.3. Zbirna analiza kvalitativno-kvantitativne strukture ihtio populacije	48
4.4. Komparativno-sintetski prikaz biopotencijala ribljeg fonda	53
4.4.1. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Bosne	54
4.4.2. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Trstionice	56
4.4.3. Osnovni fond ihtiofaune rijeke Ribnice	58
4.4.4. Osnovni fond ihtiofaune jezera Bistrik	59
4.5. Procjena godišnjeg prirodnog prirasta ribljeg fonda	61
4.5.1. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>)	61
4.5.2. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>)	62
4.5.3. Bucov (<i>Alburnus chalcoides</i>)	62
4.5.4. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>)	62

4.5.5. Deverika (<i>Abramis brama</i>)	63
4.5.6. Gagica (<i>Phoxinus phoxinus</i>).....	63
4.5.7. Bodorka (<i>Rutilus rutilus</i>)	63
4.5.8. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>).....	63
4.5.9. Babuška (<i>Carassius gibelio</i>).....	64
4.5.10. Mrena (<i>Barbus barbus</i>).....	64
4.5.11. Karas (<i>Carassius carassius</i>)	64
4.5.12. Linjak (<i>Tinca tinca</i>)	65
4.5.13. Štuka (<i>Esox lucius</i>)	65
4.6. Procjena godišnjeg umjetnog prirasta ribljeg fonda	66
5. ZDRAVSTVENO STANJE I MJERE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „KAKANJ“	67
5.1. Mjere zdravstvene zaštite	68
6. MJERE ZAŠTITE RIBLJEG FONDA U VODAMA RIBOLOVNE ZONE „KAKANJ“	69
6.1. Organizacija ribočuvarske službe	69
6.2. Zaštita posebnih ribljih staništa	71
7. MJERE UNAPRJEĐENJA RIBARSTVA U RIBOLOVNOJ ZONI „KAKANJ“	73
7.1. Poribljavanje ribolovnih voda	73
7.1.1. Okvirni program poribljavanja	73
7.1.2. Plan poribljavanja	74
7.2. Šaranaška staza	75
7.3. Sanacioni ribolov	76
8. SPORTSKO-REKREATIVNI RIBOLOV.....	77
8.1. Ribolovački ispit	77
8.2. Dozvola za sportsko-rekreativni ribolov	78
8.3. Vrste i način upotrebe dopuštenih ribolovačkih sredstava.....	79
8.4. Vrijeme lova riba i njihova najmanja dopuštena lovna dužina	79
8.5. Dopuštena količina ulova	81
8.6. Mogućnost godišnjeg ulova određenih vrsta riba	83
8.6.1. Rijeka Bosna	83
8.6.2. Rijeka Trstionica.....	85
9. EKONOMIKA UPRAVLJANJA RIBOLOVNOM ZONOM „KAKANJ“	86
9.1. Prihodi nosioca ribolovnog prava	86
9.2. Rashodi nosioca ribolovnog prava	87
9.3. Bilans poslovanja nosioca ribolovnog prava.....	88
10. PRILOZI	89
10.1. Potočna pastrmka (<i>Salmo trutta</i>).....	89
10.2. Štuka (<i>Esox lucius</i>)	90
10.3. Kljen (<i>Squalius cephalus</i>).....	92
10.4. Bucov (<i>Alburnus chalcoides</i>)	93

10.5. Deverika (<i>Abramis brama</i>)	93
10.6. Škobalj (<i>Chondrostoma nasus</i>).....	94
10.7. Bodorka (<i>Rutilus rutilus</i>).....	96
10.8. Linjak (<i>Tinca tinca</i>).....	97
10.9. Šaran (<i>Cyprinus carpio</i>)	98
10.10. Srebrni karas, babuška (<i>Carassius gibelio</i>)	101
10.11. Karas (<i>Carassius carassius</i>)	102
10.12. Mrena (<i>Barbus barbus</i>)	103
10.13 Sapača, potočna mrena (<i>Barbus balcanicus</i>).....	104
10.14. Uklija (<i>Alburnus alburnus</i>)	105
10.15. Pliska (<i>Alburnoides bipunctatus</i>)	106
10.16. Gagica, gaga (<i>Phoxinus phoxinus</i>)	107
10.17. Gavčica (<i>Rhodeus sericeus</i>).....	108
10.18. Bijeli amur (<i>Ctenopharyngodon idella</i>)	109
10.19. Krkuša, govedarka (<i>Gobio gobio</i>)	110
10.20. Patuljasti som (<i>Ameiurus nebulosus</i>).....	111
10.21. Veliki vijun (<i>Cobitis elongata</i>)	112

1. UVOD

1.1. Zakonska osnova izrade Revizije ribarske osnove

Na osnovu člana 10. Zakona o slatkovodnog ribarstvu Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/04 od 20.11.2004. godine) Korisnik ribolovnog prava dužan je da najkasnije u roku od jedne godine od dana kada je dobio ribolovno pravo na ribolovnom području realizovati predloženi program gospodarenja ribolovnim područjem i donijeti program unapređenja ribarstva - ribarsku osnovu.

Ribarska osnova važi trajno uz monitoring, a najkasnije do isteka roka od pet godina od dana potvrđivanja ribarske osnove, mora se obaviti REVIZIJA RIBARSKE OSNOVE.

1.2. Ciljevi i zadaci izrade Revizije ribarske osnove

Osnovni cilj izrade Revizije ribarske osnove je utvrđivanje stanja ribljeg fonda u ribolovnim vodama ribolovne zone „Kakanj“ nakon petogodišnjeg upravljanja istim, u skladu sa Ribarskom osnovom.

Osnovni zadatak izrade Revizije ribarske osnove je kvantitativno-kvalitativna analiza ihtioloških istraživanja provedenih na reprezentativnim uzorcima, odnosno na vodotocima i vodenim akumulacijama najviše eksploatisanim putem sportsko-rekreativnog ribolova i koji imaju najveći značaj za ovu ribolovnu zonu.

1.3. Primjena Revizije ribarske osnove

Revizija ribarske osnove za ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Kakanj“ je osnovni zakonski dokument upravljanja ribljim fondom i donošenja mjera čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda u ovim ribolovnim vodama u periodu 2023-2028. godina. Smjernice upravljanja ribljim fondom i mjere čuvanja, zaštite i očuvanja ribljeg fonda koje su propisane Ribarskom osnovom a nisu obuhvaćene Revizijom ribarske osnove treba kontinuirano primjenjivati u navedenom periodu.

1.4. Ribolovno područje Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Kakanj“

U skladu sa Presudom Ustavnog suda Federacije Bosne i Hercegovine broj: U-24/16 od 29.11.2017. godine („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 3/18, „Službene novine Federacije BiH“, broj: 8/18) i odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/04 i 27/10) koje nisu osporene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH, a koje se na dan potpisivanja ugovora mogu primjenjivati, Davalac ribolovnog prava je odlučio da u svrhu zaštite ribolovnog područja na Zeničko-dobojskom kantonu privremeno ustupi ribolovno pravo na korištenje udruženjima, odnosno organizaciji sportskih ribolovaca, neprofitnim organizacijama bez naknade po ribolovnim zonama.

Na osnovu člana 7. i člana 8. stav (2) i (3) Zakona o slatkovodnom ribarstvu („Službene novine Federacije BiH“ broj 64/04 i 27/10) Ministarstvo za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Zeničko-dobojskog kantona i Sportsko ribolovno društvo „Bistro“ iz Kaknja su dana 24.08.2021. godine zaključili Ugovor o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Kakanj“ - broj: 05-20-11554-3/21 (slika 1.1-1 do 1.1-3).

Predmet ovog ugovora je privremeno ustupanje ribolovnog prava Korisniku ribolovnog prava za sportsko-rekreacioni ribolov, bez naknade na dijelu ribolovnog područja Zeničko-dobojskog kantona - ribolovna zona „Kakanj“, općina Kakanj, sa pravima, obavezama i odgovornostima ugovornih strana. Korisnik ribolovnog prava prihvata privremeno ustupljeno ribolovno pravo nad ribolovnim područjem i obavezuje se da će koristiti ribolovno pravo u okvirima granica ribolovnog područja na teritoriji općine Kakanj shodno Odluci o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 18/07).

Na osnovu odredbi člana 5. Odluke o određivanju ribolovnog područja i ribolovnih zona na području Zeničko-dobojskog kantona (Službene novine Zeničko-dobojskog kantona broj 18/07) i Ugovora o privremenom ustupanju ribolovnog prava na ribolovnom području Zeničko-dobojskog kantona za ribolovnu zonu „Kakanj“, ribolovnoj zoni „Kakanj“ pripadaju sljedeći vodotoci i jezera:

- rijeka Bosna od administrativne granice prema općini Visoko ili 2,5 km uzvodno od Termoelektrane Kakanj, a nizvodno na administrativnoj granici prema općini Zenica na mjestu gdje se u Bosnu ulijeva Jehovinski Potok
- Trstionica cijelim tokom u dužini preko 26 km
- rijeka Bukovica, pritoka Trstionice
- rijeka Zgošća cijelim tokom
- rijeka Ribnica cijelim tokom u dužini preko 20 km
- riječica Bijele Vode cijelim tokom u dužini oko 5 km
- potoci Žuča i Mala Rijeka
- Vriličko jezero

Prema istom članu ove Odluke ribolovna zona „Kakanj“ namijenjena je isključivo za sportsko-rekreacioni ribolov.

CJELOKUPNA STUDIJA ILI NJENA POJEDINA
POGLAVLJA MOGU SE DOBITI NA UVID
PUTEM E-MAILA:

s.muhamedagic@ppf.unsa.ba
i d.lepara@ppf.unsa.ba

AUTORI